

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne pet-kr. vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištevno, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Slovenska narodna zmaga v Idriji.

Dopis iz Idrije v predzadnji številki našega dnevnika poroča Slovencem veselo novico, da smo Slovenci zopet jedno mesto, katero so dozdej že več let imeli nemškutarji v oblasti, ipak nazaj priborili in sicer s tako slavno večino, da se smemo zanašati: odslej nam Idrije ne iztrga noben element več. Z 81 proti 27 in s 35 proti 11 glasovom so zmagali Slovenci ali domačini nad nemškutarji ali od drugod priseljenimi. Ta zmaga je tem sijajnejša, ker je bil nekov posebno energični pritisk v Idriji delovati začel zoper slovenščino in naše domačinstvo, in sicer s tacim vspehom, da smo se že bali. Kake vrste je bil ta pritisk in od kod, tega menda našim izkušenim bralcem, ki vedo od kod ima naš rod sovražnikov, nij treba praviti, pa tudi — ne smemo, kajti baš zarad dopisov iz Idrije, ki so o teh razmerah govorili, konfisciral nas je državni pravdnik večkrat.

Ta slovenska zmaga je politično velevažna. Spominjati se je treba, da so že pred dvema letoma naši nemškutarji na Kranjskem nave-stili nam slovenskim narodnjakom smrt. Volitve v trgovinsko zbornico, o katerih načinu smo se mi zastonj ponujali pred porotniki tak dokaz voditi, kakoršnega ustavno življenje ne pozna z lepa, opogumile so naše nemškutarje, da so nas Slovence že iz vseh zastopov ven vržene videli da so menili za trdno, ka bodo tudi v deželni zbor drugo leto svojo nemško večino proturali. V tem smislu je govc-rilo letno poročilo političnega konstitucionalnega društva kazinskega v Ljubljani in v tem oziru sta samosvestno pridikovala naša nemško-abderitska lista „Laib. Tagblatt“ in celo „Laib. Ztg.“, češ, da prodira in se

širi na kranjskem Slovenskem „der Verfassungsgedanke“ (pod čemer si ti nemškutarski ljudje samo nemškutarijo in protivje Slovenstvu mislijo, ker proti ustavi, kot postavi, mi Slovenci nijmo.)

Ali mi zjedinjeni narodni Slovenci smo jim dejansko že mej tem časom večkrat odgovorili, da se varajo, če menijo, da naša narodno-slovenska stvar pada. V Krškem mestu smo zmagali nad staro večino, v glavnem ljubljanskem mestu smo vrgli nemškutarje iz tretjega razreda in smo v prvem tako napredovali, da v malo letih sigurno za vselej prodremo; in zdaj so vrli Idrijčanje — bog jih poživi! — tudi svoje mesto očistili in pokazali, da so pravi Krajnci, to je, slovenskega rodu in slovenskega poštenja močje! Vse to je nam dokaz in vzpodbuja, da bodemo sijajno zmagali tudi drugo leto za deželni zbor, ker moramo, ker hočemo, ker tudi moremo, ako delamo; in delali bodemo z vsemi kriplji!

Pred vsem slovenskim svetom, pred vsemi možmi, ki so vneti za srečo svojega rodu in svoje domovine pa denes zakličemo moževskim neustrašenim meščanom in volilcem v Idriji: bog vas živi! Vi ste se hrabro držali, vi ste pri zadnji volitvi zaslužili pošteno ime domoljubov, ohranite to pošteno ime pred domačim svetom tudi na dalje, za naprej, za vselej! Slabo in hudo se nam godi Slovanom povsod, a bodimo vsaj poštenej mejsoboj in držimo svoji k svojim!

Jugoslovansko bojišče.

Iz Belgrada oficijozni listi poročajo: Vlada srbska je sklenila, in tudi pogodba, ki sta jo sklenila srbski in črnogorski knez, veže ju, vojno vojskovati tako dolgo, da bode srbski narod osvobojen iz turškega

jarma. — Torej vsi glasovi, da knez Milan hoče že mir sklepati, nijso potrdili se in prav je, da se nijso.

V soteskah pri Banji imajo Srbi te dni ostre boje, ker zadržujejo Kerim-paševo vojsko na prelazu v moravsko dolino, kjer se menda Černjajev na glavno bitko pripravlja.

Črnogorci imajo pa na bojnem polji vseskozi lepo srečo. Denes je videti, da je črnogorska zmaga na južnej meji Črne gore, v Albanijo notri, katero smo že včeraj poročali, večja, nego smo mislili. Turki namreč ne čujejo ničesa o obkoljenem Muktarpaši, zato so veliko vojsko 20.000 mož vzdignili iz Albanije proti Črnej gori, da bi jo tu od juga zmagali in potem Muktarju v severno mejo Čnegore na pomoč priti mogli. A bili so od Petroviča in Plamenca popolnem tepeni in razbiti. Bog pomози Črnogorcem dalje tako, da Srhom le jedno veliko zmago in potem se obe vojski, črnogorska zmagovalna in srbska hrabra vojska zjediniti, ter izvojsčiti srbsko-slovansko neodvisnost. Teško delo, ali veličastno bi bilo!

Vstaši v severno-zahodnej Bosni pod vodstvom srbskega polkovnika Despotovića so zadnjo nedeljo napali Petrovac in Turke zapodili v tvrdnjavo. Mnogo Turkov je na mestu mrtvih ostalo, 12 je bilo ujetih.

Midhat-paša.

—r. Morda sedaj nikdo ne straši in ne ropota po starej Turčiji s tako silo okrog, kot Arnaut Midhat-paša. Noč in dan se trudi, da bi si izmislil pripravno ustavo, v katero bi oblekel troheno svojo domovino, ter napeljal nove krvi v njene stare žile. Ali že sedaj, ko je mož komaj nekaj svojih namer odkril, ko je le željo izrekel po konstituciji, že se

Listek.

Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgenev; poslovenil dr. Maks Samec.)

(Dalje.)

XI.

Iz Eminega govorjenja je bilo razvideti, da nij Hoffmanna posebno častila in celo našla ga ... dolgočasnega!

Njegov fantastično-čmerni, severni element nij bil lahko dostopen njenej južnej, veselej naravi. „To so vse basni, vse to je pisano za otroke!“ je trdila vsa z nekacim zaničevanjem. Le jedna sama povest je bila v njem, katere naslov je bila že pozabila, in ta se je jej jako dopadala; posebno se jej je dopadal začetek te povesti: konca ali nij brala ali pa ga je že pozabila. Povest je govorila o nekem mlademu človeku, kateri je

nekdaj, morebiti ravno v konditoriji nalezel na dekleta uničevalne lepote, Grečanko. Spremljal jo je skrivnostno, ptuj, hudoben starec. Mladenič se zaljubi na prvi pogled v dekleta; ona pogleda nanj žalobno, kakor da bi ga hotela prositi, da bi jo rešil. . . . On se oddalji le za trenotek — in ko se vrne nazaj v konditorijo, ne najde več dekleta, niti starca. Spravi se nemudoma za njo, da bi jo iskal, neprestano hodi za njeno svežo sledjo, trudi se za njima, ali nikako, nikjer in nikder jih ne more najti. Krasotica je bila na vekov veke izgubljena zanj. Nikoli nij mogel pozabiti njenega prosečnega pogleda in neprestano ga je mučila misel, da je z njo sreča celega življenja splavala iz njegovih rok.

Teško da je bil Hoffmann tako skončal svojo povest, ali ona si jo je bila tako zložila in tako si jej je bila v pamet vtisnila.

— „Meni se zdi,“ spregovori ona, „da se

takošnjo snidenje in jednake ločitve večkrat na svetu prigodijo, kakor mi mislimo.“

Sanin pomolči; čez nekaj časa spregovori o gospodu Klüberji. Ta hip je prvokrat ga vzel na misel, do tega trenutka še nij bil opomnil niti besedice o njem.

Tudi Ema je molčala in zamislila se; pri tem je glodala noht svojega kazalca, njene oči so bile vprte na stran. Potem je pohvalila svojega ženina, spomnila na dogovorjen jutrajšni sprehod, pri tem pogledala bistro na Sanina in zopet obmolčala.

Sanin nij vedel, na kaj bi napeljal besedo.

Emil prihiti šumno v sobo, zbudi Lenoro . . .

Sanin se je razveselil njegovega prihoda.

Gospa Lenora ostane s kresla. Zdaj pride Pantaleone, in objavi, da je obed pripravljen. Domači prijatelj, raz-pevec in sluga je tudi opravljal dolžnost sokača.

daj kriči vse krog njega, že sedaj mu je nasprotna vlada, in videti je, da bode koranov fanatizem prej ali pozneje zadušil moža.

In gotovo nij brez uzroka ta strah starih Turkov pred evropskimi napravami. Dosedaj so bili vladarji, kakor se jim je ljubilo; kristijane so trli, da je bila radost, in živa duša se nij zmenila za to, in neslišano je bilo, da bi turški uradnik kedaj bil moral čez svoje dolžnosti dajati odgovornost. Sedaj bi to vse drugače postalo. Potem pa je tudi razvidno, da bi pri konstitucionalnej ustavi kristijanje kmalu prišli do svrhovnega vpliva, da bi oni, kot olikanejši in pridnejši element v hipu prepluli vse urade, in v hipu imeli krmilo vladno v rokah. Potem pa je konec Turčiji. In to vse dobro čutijo stari, oslabljeni ministri in tovariši Midhat-paše in vsi delujejo se strastjo proti njemu.

Midhat-paša prvi poskuša vcepiti konstitucijo na mrtvo drevo turškega carstva. Ali nemogoče je, da bi iz trohnenega debela prišlo novo življenje, nemogoče je, da bi mrtvo truplo na novo bilo oživljeno in zatorej ne bodo tudi ti Midhat-paševi poskusi imeli nikakoršnih vplivov. Prva moč Turčije je njen koran, in narod tak, kot so fanatični mohamedanje, mora biti despotično vladan — če ne, pa zgine s sveta, ali pa postane suženj drugim, bolj olikanim rodovom.

Krik in vrišč, ki so ga napravili sedanji Midhatovi projekti pod turškimi turbani, nam je živ dokaz, da tu nij iskati pomoči Turčiji. Nikedar se ne bode uklonil islam evropskim idejam, nikedar ne vzel v-sé milejših čutstev, ker surovost in barbarstvo sta mu podlaga. Z konstitucijo se ne bode rešilo orijentalno vprašanje, in delo Midhatovo, s katerim hoče Evropi ohraniti turško cesarstvo, ga tudi ne bode. Iz žalostnih nasledkov tega delovanja turškega ministra, pa bode svet lahko sklepal, da mohamedanska vlada nij več za našo Evropo, da je le olik in napredku sovražna, in da prej ko je vržena nazaj v Azijo, tem bolje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. avgusta.

Notranja politika popolnem miruje. Iz Dunaja nij nič količkaj političnega imenitnega zaznamovati.

Stari Čehi pregovarjajo Moravce naj se zopet loté pasivne politike in zapusté državni zbor. Po našem mnenju bi bilo bolje zdaj uže,

ko bi rajši narobe še Čehi v drž. zbor stopili in tam hudo opozicijo delali.

Hrvatski „Obzor“ zagovarja famozne zapore nekih srbskih državljanov v Pakracu in drugod, ali slabo se mu sreči. Ako odbija svete iz Prage in Ljubljane (vse slovansko novinarstvo je Hrvate zaradi teh zaporov, katerim se samo nebulozni uzroki navajo, ostro grajalo), svobodno mu bilo; ako pa iztiče zopet le „idejo velicega hrvatstva“, rečemo: da ideja bi bila, a kje je moč, kje se je pokazala? Mar v pokornosti in uslugah Magjarom? Veselili so se hrvatskega zapiranja samo magjarski in judovski listi pa Derenčinovega odgovora.

Vnanje države.

V Carigradu so turški ministri razdelili se v 4 odseke, za upravo, pravosodje, javna dela in reforme. Poslednje je torej vendar še nekoliko v rabi in govoru, menda Angležem na ljubo, ki hočejo, da Turčija vsaj obeta, če tudi držati ne bode mogla.

Angleški parlament je bil 16. t. m. s poslanico kraljičino zaprt. Poslanica naglašala po navadi, da Anglija z vnanjimi državami v dobrih razmerah živi, upa, da tako in ne dalje ostane, da se bode dosedaj nezadovoljiv tok rečij na vsodu izpremenil na dobro. Kakor brž pride prava prilika, bode vlada v zvezi s prijateljskimi vlastmi ponudila svojo dobro službo pri pomirjevanju vojujočih, ob enem pa gledala na to, kaj je dolžna pogodbam in kaj humanitarnej politiki.

Dopisi.

Iz Novega mesta 16. avg. [Izv. dopis.] Pri tukajšnji okrajnej sodnji je bila denes obravnava proti deželnemu poslancu grofu Albinu Margheriju, kateri je 30. novembra lanskega leta od c. k. okrajnega glavarstva v Novem mestu zaradi izterjanja zastalih davkov v znesku 1400 gld. poslanega davkarskega kontrolorja s pomočjo svojih hlapcev zapodil in zarubljeno blago nazaj vzel. Znano je, da je bila ta stvar tudi v zadnjem deželnem zboru. Zagovornik dr. Wurzbach je trdil, da zatoženec c. k. uradnika nij poznal in zato rubežen zabranil. — Vendar to izgovarjanje nij obveljalo in končno so bili grof Margheri zavoljo prestopka proti naredbam javnih uradov in razžaljenje javnih oseb po §. 314 k. z. na 6 dni zavora, eventualno 30 gld. globe, hlapci pa na 3 dni zavora obsojeni. Tako se je končala afera, ki je ob svojem času prilično velik hrup naredila bila.

Iz savinjske doline 11. avg. [Izv. dop.] Včeraj so imeli učitelji vranskega in gornjegradskega okraja uradno učit. kon-

ferencijo v Braslovčah. — C. kr. okrajni šolski nadzornik Ambrožič je sejo otvoril pozdravljajoč 25 navzočih narodnih učiteljev. Mej njimi so kot poslušalci bili navzoči tudi drugi učitelji. Prestopil je na to g. nadzornik takoj na dnevni red.

Sledilo je potem nadzornikovo poročilo o nadzorovanju šol i. t. d., iz kojega se je razvidelo, da je poduk v raznih šolah odličen, dober a tudi — nezadosten. — Prečital je potem g. nadzornik vsa poročila od zadnje okrajne učit. konferencije. — In še le potem se je pristopilo na pedagogično zadevo o telovadbi. — G. Leban je iz Mozirja pripeljal seboj 16 šolskih dečkov „mozirski sokolci“ imenovane. Pokazal je praktično na dvorišču, kako naj se telovadba v šoli uči in goji. Dečki so se prav dobro obnašali in užili zaslužen pohvalo.

Sledil je na to okolo 11. ure mali prestanek, mej katerim so se učitelji pri dobrem „golažu“ in pivu v šolskem poslopju skupno nekoliko okrepčali, za daljno delovanje. Vrnili so se zopet v šolsko sobo. G. nadzornik jim je pokazal razne pedagogične knjige, koje je priporočeval za daljno naobraženost. Sledila je potem točka: Kako ljudstvo za šolo pridobiti? K besedi se je oglasil g. Škoflek iz Vranskega in s tehtno besedo povedal svoje mnenje. K tej točki se je pridružil tudi g. Leban iz Mozirja, kateri je mej družim tudi omenil, da je krajnega šols. sveta naloga, skrbeti za to, da se ljudstvo za šolo pridobi; a dandenes je malo taci krajnih šols. svetov, kateri so za to na pravem mestu. — V krajnem šolskem svetu bi morali večinoma sedeti le taki možje, kateri so uneti za šolstvo in imajo tudi krepko voljo šole povzdigniti; a koliko taci imamo, pravi on? Skoro brez izjeme se drže le — pasivno, da še celo šoli sovražno in bi hoteli kljubovati ideji novih šols. postav slonečih na svobodnej podlagi i. t. d. glasil se je tudi g. Meglič in povedal je tudi zlata vredne besede, katere so bile tudi poleg Lebanove i. Škoflekov resolucije sprejete. Pri tretji točki: Kako naj se znanost domačije v šoli predava, oglasil se je g. Čizelj iz Mozirja, kateri je za to tudi napravil lep zemljevid gornjegradskega in vranskega okraja. Z živimi barvami je naslikal svoje mnenje o tem predmetu, katero je bilo tudi sprejeto. G. Leban se je tudi njemu pridružil, ter dejal da je treba gledati pri tem poduku na tri reči: 1.) Kako naj se v tej stroki

XII.

Sanin je ostal še po obedu. Pustili ga nijso zavoljo neznosne vročine — in ko pojenja vročina, mu predložijo, naj gre na vrt pit kavo v senci velikih akacij. Sanin pritrdi temu. — Njemu je bilo prav dobro. V jednoličnosti in mirnem toku življenja so se tajale velike prelesti in on se jim je s slastjo prepustil, nij zahteval nič od jutrajšnjega dne, nij mislil nanj in se tudi na včerajšnega nij spominjal. Kaj je storila iz njega blizost take deve, kakoršna je bila Ema? Kmalo se bo moral ločiti od nje, ločiti za večno; zatorej se veseli, vživaj, popotnik, dokler nese čoln po mirnih valovih življenja, kakor stoji popisano v Uhlandovej romanci. In zares, vse je bilo milo in prijetno srečnemu popotniku. Gospa Lenora ga je napeljala, da je ž njo in Pantaleonom igral italijansko igro na kvarte „tressete.“ Obigrala ga je za nekaj krajcarjev, in on je bil jako zadovoljen. Pantaleone je

na Emilno prošnjo prouzročil pudeljna Tasteglijo, da je pokazal vse svojo umetnosti: skakal je čez palico „govoril,“ t. j. lajal, kihal, zapiral dver z nosom, prinašal gospodarjevo razhojeno šlebedro, in na konec predstavljal s starim kiverom*) na glavi maršala Remedotta, ki se na presilna očitavanja cesarja Napoleona podvrže za izdajo. Predpoleona je predstavljan, to se razume. Pantaleone sam, — predstavljal ga je jako verno, djalo je roke navkriž na prsih, potegnil trivogelnati klobuk na oči, govoril trdno in rezko po francoski, pa o bog! v kakej francoščini! Tasteglija je sedel pred svojim gospodom ves sključen z repom mej nogami stisnjenim celo pobit je mizgetal in mežikal pod ščitom po strani prestavljenega kivera. Od trenutka do trenutka, ko je Napoleon povzdigoval glas, se je vzdigoval Remedotta na zadnje noge, „fuori, traditore!“ — zakrikne na konec Napoleon, pozabivši v prevelikem

*) čako.

razdraženji, da bi moral do konca vzdržati francoski karakter — in Remedotta se brzo vrže pod divan; precej skoči zopet od tam z radostnim lajanjem, kakor da bi s tem daval vedeti, da je predstavljanje končano. Vsi gledalci so se veliko smijali — naj bolj Sanin.

Tudi Ema sama se je neprestano posmehovala, milo in s tihim ihtenjem... Sanina je vshitelo to nježno posmehovanje in stokrat bi jo bil zato — poljubil.

Na konec je nastopila noč. Treba oditi! Poslovivši se nekolikokrat od vsacega in rekši vsakemu po nekolikokrat: do jutre! se je odpravil Sanin proti domu in nesel seboj obraz mlade deve, ta, zdaj se smeječ, zdaj zamišljen, zdaj miren in hladen ali vedno omamljivo krasen obraz. Njene oči, te široko odprte in svetle, radostne kakor dan, na pol zastlene z nježnimi resicami, temne in globoke ko noč, so stale pred njegovimi očmi,

splošno deca podučuje? 2.) glede snovi? 3.) glede oblike in postopni pedagoški stopinji. — Stavil je v resoluciji 4 točke, katere so bile jednoglasno sprejete in protokolirane.

K četrti zadati o učnih načrtih nij hotel nobeden prositi besede. Gledali so se jeden drugemu. Bilo jim je brati na obrazih, da so vsi jednih misli, „da v dvojezičnih šolah nij mogoče zadostovati učnim načrtom.“ G. nadzornik je dejal: „kaj pravite učitelji na jednorazrednicah o učnem načrtu?“ G. Šoršak iz št. Martneza pravi, da iz lastne skušnje ve, da nij mogoče v prvem šols. letu prebaviti številke do 20.

Po daljšem razgovoru je sledila volitev po jednega učitelja v deželno učit. konferencijo. Za vranski okraj je bil pri ožjej volitvi mej Megličem in Agrežem voljen gospod Agrež iz Braslovč, v gornjegradskem okraju pak g. Cizelj iz Mozirja. Volitvi v odbor „za prihodnjo konferenco sti izpali takole: za vranski okraj: Škoflek, Agrež, Meglič. Za gornjegradski okraj. Cizelj, Tschern, (! Ur.) Pirc. V odbor za knjižnico okrajnih učiteljev pa baš tako, sama mesto zadnjega g. Breznik iz Ljubnega. — Naj omenim še to, da debat so se udeležili gg.: Breznik, Cizelj, Leban, Meglič, Škoflek, Šorak, in Tschern. Bilo je vse bolj živahnejše nego lansko leto in to kaže, da se učitelji zanimajo za blagor šolstva in napredka. — Seja je končala ob 5. uri po polu dne. V šolskem poslopju je bil skupni obed. Na to so se učitelji poslovili in odpeljali na svoj dom.

Iz Gorice 13. avg. [Izv. dop.] (Mohorjevo društvo.) Koledar za leto 1876 nam kaže ogromno število 26.336 družbenikov mej kojimi je 2.256 novih; letos je pa novih udov le nekaj čez 400. Od kod izvira ta promena? Zdi se mi, da razloge te prikazni nij iskati pri družbi, nego pri voditeljih družbe ki se v „družbi“ dobro stikajo. Veliko stori družba, ali večja čast gre narodu. Voditeljev dolžnost pa je, da napor naroda slovenskega ki se v tem zavodu s svojimi trdožuljavimi novci zgrinja, najbolje ukoristijo. Zatorej menim, da družba bi lahko več storila kakor pa stori. Ta okolnost bode število pristopajočih udov manjšala, ako „družba“ ljudskega kapitala bolj ne fruktificira.

Koledar 1876 pag. 163, št. 8. Nagrade: 1. blagajniku 650 gld., — tajnikom 300 gld., 3. knezo-škof. pregled. 80 gld., — 4. pre-

gledovalcem 150 gld., vprašam: ali mora tako biti? Kako borne in siromašne so pa nagrade rokopiscev!

Št. 11. za izbe — 250 gld.; ta znesek je na vsak način prevelik, če ne popolno nepotreben, kaj mora „družba“ knjige toliko časa hraniti, da je zadnje knjige zadnja pola tiskana?

Kaj jih ne more neko število sprotno pošiljati? Vsaj to pošljino mora vsak ud sam platiti. Naj se le drži „družba“ določenega reda. Otročarija je to, da bi knjige zdaj ta zdaj oma škofija prej dobivala.

Št. 12 so navedeni razni stroški z 295 gld. zares predrag lakonizem.

Kje so pa dohodki „tiskarnice družbe sv. Mohora“? Ali „družba“ pod to firmo za-se kuha in peče, cvre in vari kakor časniki na zadnji strani? Če je to, potem se tiskarnica ne sme imenovati Mohorska.

S temi vrsticami sem le, kot dolgoletni ud hotel podrezati, da se tu kaj na škodo narodu ne — skisa!

Janežičeva slavnost.

(Dalje.)

Ko so potihnili zadnji glasovi kantate, deklamovalo je kmetsko dekle iz Rožne doline Urška Torkarjeva, v narodnej obleki s pušljicem v roki z živahno in jasno besedo pesen v spomin Janežiču, ki smo jo mi tudi že priobčili. Dopoldnansko slovesnost je končalo ubrano petje naših pevcev. Obedovali so gostje na Janežičevem vrtu v prijetnih nalašč za to napravljenih kolibah. „Vinum laetificat cor hominum“ pravi uže star pregovor in tako je bilo tudi tukaj. Zdravica za zdravico, pesen za pesnjo se je vrstila in tudi godcev nam nij manjkalo. Po polu danski predsednik g. Viktor Dolenc je v roko dobro urejeval veselico. Govorili so raznovrstni gospodje gostje, mej njimi osobito: gosp. prof. J. Kleinmayer, urednik „Soče“ g. Viktor Dolenc, preč. g. prof. Andrej Einspieler, g. prof. Borštnar in dr. Še celo nekov préprost kmet iz Bizovika se je bil oglasil mej govorniki ter pozdravil navzočne v krepke kmetske besedi.

Mej slavnostjo je došlo mnogo telegramov katerih nekoliko jutri priobčimo. Vse po polu dne so pokali v gori nad nami možnarji in osobito zvečer je Terpsihora ves mladi svet izvabila v svoj čarni krog, ter je ples trajal do dveh v noč. Visoko gori na vrhu Kleka

so kurili lep kres in mi smo zažgali krasen bengaličen ogenj na Janežičevem vrtu.

Drug dan je bil izlet v Celovec. Peljala se je družba nad 100 glav po vrbskem jezeru kder jo je pri vходу v kanal z lepim petjem in živijo-klici sprejelo nemško društvo dunajskih pevcev, ki je te dni slučajno prišlo v Celovec, kar naj si naši ljubljanski „Deutsche Sängers“ ad notam vzemó.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) je imel sinoči sejo. Slovenski odborniki so stavili več interpelacij. Poročilo prinesemo.

— (Pogorelcem v Logatcu) je kranjski deželni odbor iz deželnega fonda dal 5000 gld.

— (Iz Idrijskih hribov) se nam piše: 11. in 12. septembra bodo imeli učitelji Logaškega okraja v Idriji učiteljsko zborovanje z zanimivim dnevnim redom. Pri tej priliki si bodo tudi lahko ogledali velikansko novo šolsko poslopje z mogočnim nemškim napisom na čisto slovenske zemlji. — Primerjali bodo tudi pri tej priliki lahko prostorne in svi le šolske sobe z beznicami v katerih imajo oni čast po 100 in več otrok podučevati. Kakov čujemo, se bode tega zborovanja tudi nekoliko sosednjih učiteljev udeležilo in to je prav, kajti baš taka zborovanja so kraj, kjer si učitelj mnogo pridobi.

— (Surovost.) Na kolodvoru v Beljaku je bilo vsled dohoda ljubljanskih sodeložnikov Janežičeve svečanosti jako veliko ljudstva, mej njimi tudi nekaj ljubljanskih Švabov, potujočih menda v Celovec k švabskemu pevskemu shodu. Razkačen zaradi velike množice, izustil se je nekov švabski godbeni učitelj tukajšnjega filharmoničnega društva: „Slovenisches Gesindel“, „Pakasch“ itd. Ali nij ta gospod jako olikan švabski kulturonošec? Srečen se sme šteti le, da ga nij slišal kak energičen Slovenec, ker potem bi mu bilo gotovo odšlo veselje, mirne potovalce tako surovo ščuvati. A—č.

— (Nesreča) nikdar ne počiva. Kakor smo na družem kraju poročali, žgali so 13. t. m. v Rožči na vrhu Kleku lep kres, ter tako se udeležili tudi od kranjske strani došli udje rudarskega društva na Savi Janežičeve slavnosti, pri kateri nijso mogli biti osobno pričujoči. Vseh skupaj jih je bilo v gori šest,

divno in sladko presunjale vse druge obraze in prikazni.

XIII.

Sanin je bil precej lep človek. Dovršena, harmonična rast, prijetne, malo razpološčene črte, mične, modre oči, zlasti lasje, belina in rudečina na koži, — in kar je glavno: ta prostodušni, veseli, zaupni, odkriti, v prvih letih nekoliko glupi izraz, po katerem je bilo nekaj na prvi mah spoznati otroke poštenih plemenitih rodbin, dobrih junkerjev rodovih se v lepo ležečih polustepnih krajih; — in mehkost, mehkost, mehkost — to je bil ves Sanin. On tudi nij bil glup, ampak naučil se je marsikaj. Ostal je čil in čist v kljub popotovanji za mejo: nemirna čustva buneča največji del sedajne mladosti, so mu bila neznana.

Prihodnji dan je Sanin še ležal postelji, ko priteče Emil v praznični obleki s palčico v roki in silno pomadiran k njemu v sobo in mu objavi, da pride gospod Klüber vsaki

čas s kočijo, da obeta vreme prav lepo biti, da so drugi uže vsi pripravljeni, da mama ne pojde, ker se jej je zopet glava razbolela. On začne Sanina priganjati, opominjaje ga, da je škoda za vsako minuto, ki se tako izgubi ... In zares: gospod Klüber je dobil Sanina še pri toaleti. Potrka na vrata, vstopi, pripogne truplo, izrazi svojo privolnost čakati, kolikor ugodno — in sede upiraje s klobukom v roci ob koleno. Lepolični commis se je ogromno nagizdil in parfimiral: kadar je mignil, je priduhnil napliv naj zlahtnejšega aromata.

Pripeljal se je bil v prostornej odprtej kočiji imenovani landó, pri kateri sta bila uprežena dva močna, velika, pa ne lepa konja. Četrte ure pozneje so pridrali Sanin, Klüber in Emil s to kočijo veličastno k pragu konditorije. Gospa Roselli se je bila odločno odrekla sodelovanja te partije; Ema je hotela ostati pri materi ali ta jo je, kakor se pravi, odgnala.

— „Jaz ne potrebujem nikogar,“ uverja ona, „jaz bom spala.“

„Spravila bi z vami Panteleona — ali nekdo mora ostati doma, da prodaja.“

— „Ali smem vzeti Tartaglijo?“ vpraša Emil.

— „Kaj pa, le vzemi ga.“

Tartaglija je radostno splezal na kozla in oblizovaje se sedel in videlo se mu je, da je tega navajen.

Ema si je djala na glavo velik slamnat klobuk s karičnimi trakovi; klobuk se je spredaj daleč navzdol zgibal, pokrival skoraj celo lice proti solncu.

Črta sence je bilo na ustnahr, ki so rudele deviško in nježno kakor cvetni listki, zobje so blisketali prikradoma — nedolžno kakor pri otroku. Ema je sedla vzadej zraven Sanina; Emil in Klüber spredaj in njima nasproti. Bleda figura gospe Lenore se pokaže še jedenkrat pri oknu, Ema jej mahne z rutico — in konja potegneta. (Dalje prih.)

dva gospoda in štirje drugi. Ko je kres pogorel, napotili so se domov. Gospoda in jeden delavec, ki jima je bil na postrežbo, šli so daljnim potem; drugi trije pak so želeli iti nabirat „edelweis“, ter jo krenili po nekovej stezi. Ali v noči so izgrešili pravo pot ter hodili po hosti. Tema je bila tako velika, da sta dva izmed njih pala v nekovo grapo, — ki jo je voda nedavno zelo izprala in v kateri se je pred dvema tedni ubila nad 300 gl. vredna kobila g. Schreya, ko se je splašila ob hudej uri — jeden si je zlomil zatilnik ter bode težko okrevaj, družemu se je razdrobila roka. V nezvesti sta ležala, nevedoč jeden za drugega, do dneva, kadar so ju našli pastirji. Tretji je bil srečnejši, samo ostro trnje ga je hudo opraskalo.

— (Iz Trbiža) se nam 16. t. m. poroča: Vodstvo Rudolfove železnice premenilo je 8 tukajšnjih železniških uradnikov, kateri so se s slovenskim in nemškim ljudstvom lahko popolnem razumeli, ter jih namestilo z osmimi rojenimi Prusi. Ali dela tedaj železniško vodstvo propagando za veliko Švabijo? Kaj poreče k temu vlada?

— (Od sv. Barbare v Halozah) se nam piše: Če ogledujem letošnjo letino, naj bode uže na polji, ali pogoricah, izreči moram sodbo, da ne bode jako sijajna. Po polji, na katero se pri nas ne smemo dosti zanašati, kažeti koroza in ajda še precej lepo. Tudi zelje se dosedaj čvrsto razvija; toda ne bode dolgo lepo. Pri takej množici metulja kapusnika, kakoršna se pri nas letos nahaja, nij mogoče zelju več zdravemu ostati. Sicer nabirajo šolski učenci pridno omenjene škodljivce, ter jih v šolo donesajo na stotine vsak dan, a kaj vse to pri takej množici. Po zelenikih teremo zalego in gosenice, in če denes vse potremo, je drugi dan zopet vse rumeno. A! ne ustrašimo se vsega tega in pridno terimo; vsaj na ta način si rešimo zelje, drugači pa bodo čez 14 dni sama rebra. — Po goricač je sicer les zastaven, a malo na njem. Bog daj, da bi nam vsaj to srečno v klet došlo, da konci nekaj krajcarjev dobimo v roke, katere imamo sedaj čisto gole. Kje so vendar penezi, da jih je povsodi tako malo? vsak toži. Vince mora biti, če bode še ta mesec solnce pripekalo, jako dobro. Vsaj haložanska vina so sploh dobra in bi bile tudi v boljšem slovesu pri kupcih, ter bi se dražje oddavale, če ne bi haložani si sami kupa skvarili. Dosti jih je, ki hodijo na Hrvaško po lahko vino, za male

peneze, ga pripeljejo v Haloze, ter ga za haložana prodajajo. Mislite, da so kupci norci, da ne vejo, kaj je vino? Le tako naprej! kmalu bode kup enak hrvatskemu. Ali na ta način pričakujete kaj drugega, če se kupec k nam boji, ki se je uže jedenkrat naplahal?

UMRLI V LJUBLJANI

od 11. do 15. avgusta:

Anton Krejči, krznarskem mojstru, otok 3 mesec star, na dripalici. — France Belič, mizar, 24 l., v bolnici, za jetiko. — Alojzija Kovačič, delavčev otrok, star 4 mes., za mrzlico. — L. Tomšič, delavec, 61 l., v bolnici, za jetiko. — Ferdinand Črmak, privat. inženirja otrok, 7 m. 14 dni star, za dripalico. — Ivan Porenta, neoženjen delavec, 25 l., v bolnici na pljučnej jetiki. — Konstantina Krumpholz, 78 l., na črevnem kataru. — N. N. delavki otrok Josip, na dripalici. — Anton Pachzelt, ključarski pomočnik, 22 l., na oslabljenju.

TUJCI.

16. avgusta:

Evropa: Simon iz Dunaja. — Resman z gospo iz Zagreba. — Dvorak iz Ogerskega. — Sladček iz Pulja.

Pri stonu: Braune iz Dunaja. — Leonhardt iz Norimberga. — Grčar iz Gorenjskega. — Binder iz Trsta. — Hradecky iz Zagreba. — Bastian iz Trsta. — Pečar iz Velikih Lašč. — Domladič iz Lirske Bistrice.

Pri malih: Kesler iz Dunaja. — Purkardhofer iz Trsta. — Süs iz Dunaja. — Nič iz Gradca. — Katsdorfer iz Reke. — Schinzi iz Dunaja. — Siegel iz Dunaja. — Water iz Gradca. — Schulz iz Lyona. — Hrehorič iz Metlike. — Stralti iz Reke. — Usiglo iz Trsta. — pl. Leyen iz Dunaja.

Pri mestu Ljubljani: Jerman iz Celja. — Dolenc iz Gorenjskega.

Pri Zamorci: Kratochwill iz Gradca. — Cenecovich iz Trsta.

Dunajska borza 17. avgusta.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	66	gl	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70		05	
1860 drž. posojilo	111		25	
Akcijske narodne banke	853			
Kreditne akcije	142		40	
London	122		50	
Napol.	9		73 $\frac{1}{2}$	
C. k. cekini	5		84	
Srebro	104		20	

Loterijske srečke.

V Trstu 12. avgusta: 6. 89. 47. 40. 19.

vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalescierièe du Barry

v Londonu.

30 let uže je naj boleznih, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žile i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo. Šumenje v ušesih, slabost in bledanje pri nosečih ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprideval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spridevali.

ševala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelands, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castleuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoni.

Krati izkaz iz 80.000 spridevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešo je uže sedem mescev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled praznih i čutničnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescierièe prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku V.še tečne in okusne Revalescierièe popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav čeró in okusno hrano, kot najboljši pripomček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

slušaatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hušanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celém životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polni obupnosti poskusila sem Vašo Revalescierièe in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescierièe zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moju društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popojnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 65.716. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hušanju.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Revalescierièe je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 3 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescierièe-Biscuiten v pušicah in Revalescierièe-Chocolatées v prahu 12 tas 1 gl. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 3 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in spocerijah trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah pakarnicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. hr. J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andreoviču. (25)

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje **Gabriel Piccoli**, lekar na dunajski cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.

1 škatljica zobnega praška . . . 40 kr.
1 steklenica ustne vode . . . 60 kr.
(3-20)

!!! Živela konkurenca !!!

Ambrožič-eve jezerske kopelji

v Bledu. (231-5)

Novo izdelane, najelegantnejše, najpraktičnejše in **najcenejše** vseh bledskih kopelj so p. n. gostom vedno na razpolaganje. Cena za

goste 15 kr., za dijake 10 kr.

Tudi ste dve lepi **ladiji** za goste pripravljene. — Dobivajo se ravno tam tudi po nizkih cenah lepa lesorezna **podobarska dela**.

!!! Živela konkurenca !!!

Henrik Lanz

v Mannheimu in Regensburgu.

Največja zaloga na Nemškem, kder se izdelujejo

mlatilnice z vlačilom, in ročne mlatilnice, in stroji za klajo rezati.

Vsa razprodaja koncem leta 1875 znaša 50.000 strojev.

24 častnih diplom, 18 zlatih, 41 srebrnih, 14 bronastih svetinj za „izvrstno izdelovanje.“

Vedna zaloga je pri gospodu **Pavel Skaletu** v Ljubljani in **Gustav Barthu** v Celovcu.

Ilustrirani ceniki pošiljajo se na zahtevanje zastoni in frankirani. (233-4)